

Pardah in der Gegenwart

Essenz und Relevanz

Freitagsansprache von Hadhrat Mirza Masroor Ahmad
Khalifatul Masih V ^{ABA} 13. Januar 2017

Lajna Imaillah Deutschland

Impressum:

ÜBERSETZUNG

Alia Virk

LEKTORAT

Hibatul Hai Ghafoor

Uzma Bashir

ÜBERPRÜFUNG

Mubarak Ahmad Tanveer

Incharge Shoba Tasneef Jamaat Deutschland

TITELBLATT

Tanzila Khan

LAYOUT

Huma Shuhab

Herausgegeben von:
Lajna Imaillah Deutschland
Frauenorganisation der Ahmadiyya Muslim Jamaat KdöR

Genfer Str. 11 | 60437 Frankfurt an Main
Tel:069-90506740 | www.lajna.de

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Im Namen Allahs des Gnädigen und immer Barmherzigen

Freitagsansprache gehalten von Hadhrat Khalifatul Masih V.^{ABA} am 13. Januar 2017 (13 Sulh 1396 n.H.) in Bait-ul-Futuh, London

Nach der Rezitation des Ta'awuz und Tashahud sagte Hudhur^{ABA} folgendes:

Manche Leute denken, dass der Glaube und die Religion ihnen ihre Freiheit nehme und sie restringiere. Jedoch sagt Allah im Heiligen Qur'an:

وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ

(Der Heilige Qur'an, Sure Al-Hadsch, 22:79)¹

Das heißt er hat euch keine Härte auferlegt in der Religion, sondern der Zweck der Scharia² ist es, die Last der Menschen zu verringern und nicht nur das, sondern auch um sie vor Schwierigkeiten jeglicher Art und Gefahren zu schützen. So hat Allah mit diesem Gebot klargestellt, dass dieser Glaube, d. h. der Islam, welcher auf dich herabgesandt wurde, kein Gebot enthält, welches dir Mühsal bereiten soll. Vielmehr sind sowohl die kleinsten als auch die größten Gebote Wegbereiter für Segnungen und Gnade. Es ist die Denkweise der Menschen, die falsch ist. Das Wort Allahs kann nicht falsch sein. Wenn wir als die Schöpfung Allahs nicht Seinen Geboten folgen, so schaden wir uns selbst. Wenn der Mensch sich nicht seines Verstandes bedient, so wird Satan, der vom Ersten Tage an geschworen hat, den Menschen durch Irreleitung Schaden zuzufügen, sie ins Verderben stürzen.

1 »[...]und [ER] hat euch keine Härte auferlegt in der Religion [...]«, (Anm.d.Ü.)

2 Scharia bedeutet »der Weg«, worunter die Gesamtheit der islamischen Lehren verstanden wird, (Anm.d.Ü.)

Wenn man jedoch vor seinem Angriff bewahrt werden will, so ist es notwendig den Geboten Allahs Folge zu leisten. Manche Sachen erscheinen oberflächlich betrachtet geringfügig, aber mit der Zeit nehmen sie, weil sie als leichtsinnig eingestuft werden, eine fatale Wirkung als Folge an. So sollte ein wahrer Gläubiger kein Gebot Allahs jemals als geringwertig ansehen.

Heutzutage sehen wir, dass die Mehrheit auf Erden sich vom Glauben entfernt hat, weswegen sich auch die Maßstäbe von Gut und Böse gewandelt haben. Beispielsweise sehen wir, dass im Namen von Freiheit und Mode Entblößung in der Gesellschaft allgemein üblich geworden ist. Die offenkundig vorherrschende Schamlosigkeit gilt als Zeichen des Fortschritts. So etwas wie Schamhaftigkeit existiert schon gar nicht mehr und es ist ersichtlich, dass dies Auswirkungen auf unsere Söhne und Töchter haben wird, die hier leben. Dies findet in gewissem Maße schon statt.

Manche Mädchen, die kurz davor sind in das Erwachsenenalter einzutreten, schreiben mir: Warum ist im Islam das Pardah notwendig? Wieso dürfen wir nicht mit enger Jeans und Bluse, ohne Burqa oder Mantel rausgehen? Wieso dürfen wir uns nicht so kleiden wie die Mädchen hier in Europa, die in Freiheit leben?

Der erste Punkt, den wir uns merken sollten, ist, wenn wir standhaft in unserem Glauben sein wollen, dann müssen wir den Lehren des Glaubens Folge leisten. Wenn wir bekannt geben möchten, dass wir Muslime sind und standhaft im Glauben sind, so ist auch eine Standhaftigkeit erforderlich. Es ist auch notwendig, die Gebote Allahs und Seines Propheten^{SAW} umzusetzen. Hadhrat Muhammad^{SAW} sagte, dass Schamhaftigkeit ein Teil des Glaubens ist.

Sahih Al-Bukhari, Kitaabul Imaan, Baab umuurul Imaan, Hadith Nr. 9

Nun ist schamhafte Bekleidung und Bedeckung notwendig, um unseren Glauben zu wahren. Wenn ein fortgeschrittenes Land im Namen von Freiheit und Entwicklung ihre Keuschheit ablegt, liegt der Grund darin, dass es sich vom Glauben bereits entfernt hat. Doch ein Ahmadi-Mädchen, welches den Verheißenen Messias^{AS} angenommen hat, hat den Eid geschworen, dass es den Glauben dem Weltlichem vorziehen wird. Ein Ahmadi-Kind, ein Ahmadi-Mann und eine Ahmadi-Frau, die den Verheißenen Messias^{AS} angenommen

haben, legen den Eid ab, dass sie dem Glauben Vorrang vor dem Weltlichem gewähren werden. Und dieser Vorrang wird dann gewährt, wenn sie gemäß den Lehren der Religion handelt. Es ist unsere Glückseligkeit, dass uns der Verheißene Messias^{AS} jede Angelegenheit klar und offen dargelegt hat. Bezüglich der Freizügigkeit und der Schamlosigkeit sagte er an einer Stelle:

» Viele Leute beharren auf eine Freizügigkeit, wie sie hier in Europa vorherrscht, doch ist dies keinesfalls angebracht. Diese [vermeintliche] Freiheit der Frauen ist die Wurzel von Unheil und Unruhe. Machen Sie sich ein Bild von dem Zustand der Moral in den Ländern, die eine derartige Freiheit praktizieren. Wenn durch diese Freiheit und Freizügigkeit ihre Reinheit und Sittsamkeit zugenommen hat, so werden wir einsehen, dass wir falsch liegen. Aber die Tatsache ist eindeutig, dass wenn Mann und Frau erwachsen sind und gleichzeitig Freiheit und Freizügigkeit vorherrschen, wie gefährlich dann ihre Beziehungen untereinander sein werden. Übelgesinnte Blicke auf andere Dinge zu werfen oder sich vorwiegend von Gefühlstrieben verleiten zu lassen ist eine Besonderheit des Menschen. Ein weiterer Punkt ist der, dass wenn unter Verschleierung schon Maßlosigkeit auftritt und Unruhe und Übel gestiftet werden- was geschieht dann nicht alles, wenn Freiheit herrscht? Stellen Sie sich den Zustand der Männer vor, wie sie zu ungezügelten Pferden werden. Es bleiben weder Gottesfurcht, noch der Glaube an den Jüngsten Tag. Sie haben ihre weltlichen Gelüste zu ihren Göttern gemacht. Jedoch ist es als erstes notwendig, dass die Moral der Männer korrigiert wird, bevor Freiheit und Freizügigkeit einkehren. Wenn diese korrigiert ist und die Männer wenigstens die Stärke besitzen, nicht von ihren Gefühlen kontrolliert zu werden, erst dann erübrigt sich die Frage, ob das Pardah notwendig sei oder nicht. Andernfalls ist die Nachdrücklichkeit dahinter, dass es Freiheit und Freizügigkeit geben sollte, vergleichbar damit, dass man Schafe vor Löwen setzt. Was ist in diese Menschen gefahren, sodass sie den Folgen von gewissen Dingen keine Aufmerksamkeit schenken? Sie sollten zumindest ihr Gewissen in der Frage einsetzen, ob der Zustand der Männer dermaßen geläutert ist, dass man ihnen unverhüllte Frauen vorsetzen könnte. «

(Malfuzat, Band VII, Ausgabe 1985, UK, Seite 134-135)

Die Übel, die wir heutzutage in unserer Gesellschaft sehen, entsprechen Wort für Wort den Worten des Verheißenen Messias^{AS}. So sollte jedes Ahmadi-Mädchen, jeder Ahmadi-Junge, jeder Ahmadi-Mann und jede Ahmadi-Frau die persönliche Stufe ihres Pardahs erhöhen, und so bemüht sein, sich vor den Unreinheiten der Gesellschaft zu schützen, statt infrage zu stellen oder Gedanken von Minderwertigkeit darüber zu hegen, warum denn ein Pardah notwendig ist. Warum wir keine engen Jeans und Blusen tragen dürfen? Es ist die Aufgabe der Eltern und vor allem die der Mütter, dass sie schon im jungen Alter ihre Kinder über die Lehren des Islam und die Laster der Gesellschaft aufklären. Nur so können unsere nachkommenden Generationen standhaft im Glauben sein und vor dem Gift der vermeintlich fortgeschrittenen Gesellschaft geschützt bleiben. Eltern, die in den hiesigen Ländern leben, müssen, um die Bindung ihrer Kinder zum Glauben zu festigen und für die Wahrung ihrer Schamhaftigkeit, den Jihad verstärkt führen³. Dafür werden sie auch mit eigenem Beispiel voranschreiten müssen.

Des Weiteren hat mir vor ein paar Tagen ein Mädchen einen Brief geschrieben, dass sie einen hohen Bildungsgrad erlangt habe und Aussicht auf eine gute Arbeitsstelle in einer Bank habe. Was sie wissen möchte ist, wenn es ihr dort nicht erlaubt sein wird, das Hijab zu tragen oder sich zu verschleiern, und sie auch keinen Mantel tragen darf, ob sie dann diese Stelle antreten darf? Wenn sie die Arbeitsstelle verlasse, so würde sie wieder das Hijab tragen. Sie sagte, sie habe gehört, dass ich gesagt haben soll, dass es berufstätigen Mädchen erlaubt sei, an ihrem Arbeitsplatz die Burqa bzw. das Hijab abzulegen. Das Mädchen hatte wenigstens das Pflichtbewusstsein, dass sie zudem dazu geschrieben hat:

» *Wenn Sie es mir verbieten, werde ich diesen Beruf nicht ausüben.* « Ich erzähle dies deshalb, weil dies nicht nur ein Mädchen, sondern viele fragen. Zu allererst möchte ich klarstellen, wenn ich das gesagt habe, dann nur mit dem Gedanken, dass Ärztinnen in manchen Situationen dazu genötigt sind, nicht in traditionellem Burqa oder Hijab arbeiten können, beispielsweise während Operationen.

3 d.h. sich vermehrt anstrengen, (Anm.d.Ü).

Die Bekleidung der Ärzte sieht dann folgendermaßen aus: der Kopf ist durch eine Haube bedeckt, es gibt einen Mundschutz und sie tragen weite Kleidung. Andernfalls können auch Ärztinnen in pardahgerechter Bekleidung arbeiten. In Rabwah hatten wir auch Ärztinnen: Dr. Fehmida haben wir immer in pardahgerechter Kleidung gesehen. Dr. Nusrat Jahan Sahiba pflegte ein sehr standhaftes Pardah. Sie hat auch hierzulande ihre Bildung erlangt und kam jedes Jahr nach London, um ihre Kompetenzen dem neuesten Kenntnisstand der Forschung anzugleichen. Sie war stets in pardahgerechter Bekleidung zu sehen, vielmehr war ihr Pardah von höherem Niveau, als es nötig wäre. Hier hat niemand einen Einwand erhoben, weder bei ihrer Tätigkeit, noch auf ihre Profession, und auch auf ihre Fähigkeit hatte dies keinen Einfluss. Sie hat zudem sehr große Operationen durchgeführt. Folglich sieht man, dass, wenn man die Absicht hat, so öffnen sich auch die Türen dafür, um auf den Wegen des Glaubens voranzuschreiten.

Genauso habe ich zu denjenigen Mädchen, die in der Forschung tätig sind, gesagt: Wenn ein Mädchen so begabt ist, dass sie in der Forschung tätig sein kann, und es dort im Labor eine spezielle Kleiderordnung gibt, so kann sie dort in der Umgebung diese Kleiderordnung befolgen, auch wenn sie dann das Hijab ablegt. Auch dort trägt man Hauben usw., aber auch da gilt, wenn sie diesen Bereich verlässt, soll sie, den Geboten des Pardah folgend, gekleidet sein, wie es der Islam ihr geboten hat. Eine Tätigkeit in der Bank ist jedoch keine Arbeit, wodurch der Menschheit gedient wird. Deswegen kann es für herkömmliche Arbeitsplätze nicht erlaubt werden das Hijab abzulegen, vor allem dann nicht, wenn die Arbeitsstelle eine solche ist, bei der das Mädchen Alltagskleidung trägt und geschminkt ist. Dort gilt keine spezielle [Schutz-] Bekleidung. So sollte man immer in Erinnerung behalten, dass für das Schamgefühl eine keusche Bekleidung notwendig ist und die derzeit übliche Form des Pardah ein Teil von keuscher Bekleidung ist. Wenn wir das Pardah mildern, so wird sich auch unsere keusche Kleidung unter falschen Vorwänden wandeln, und wir werden uns dieser Gesellschaft assimilieren, in der die Schamlosigkeit reinweg immer neue Maße annimmt.

Die Welt ist ohnehin darauf fokussiert, auf irgendeine Weise die Menschen, die den Lehren der Religionen folgen, und insbesondere die Muslime, vom Glauben abzubringen. In der Schweiz gab es einen Fall, in dem ein Mädchen

SOWOHL DIE KLEINSTEN
ALS AUCH DIE GRÖSSTEN
GEBOTE SIND WEGBEREIT-
TER FÜR SEGNUNGEN
UND GNADE.

geklagt hat, dass sie sich während des Schwimmens mit Jungen unwohl fühle und die Schule sie bedrängen würde am gemischtgeschlechtlichen Schwimmen teilzunehmen. Sie bat um die Erlaubnis, nur mit Mädchen zu schwimmen. Menschenrechtler, die sich als die Fahnenträger der Menschenrechte wännen, sagen, dass es zwar ihr persönliches Recht sei, getrennt zu schwimmen, doch es sei nicht bedeutend genug, um zu ihrem Gunsten entscheiden. Sobald es um die islamischen Lehren und die Keuschheit der Frau geht, fangen auch Menschenrechtsorganisationen an, Vorwände zu erfinden. Unter solchen Umständen sollten Ahmadis noch behutsamer werden als zuvor. Wenn es verpflichtend ist für kleine Kinder in Schulen mancher Länder am Schwimmunterricht teilzunehmen, so sollten kleine Jungen und Mädchen in angemessener Bekleidung schwimmen. Das bedeutet, eine Schwimmbekleidung, die alles bedeckt, kann getragen werden, welche heutzutage als Burkini bekannt ist. Folglich werden sie ein Bewusstsein dafür entwickeln, sich keusch zu bekleiden. Die Eltern sollten auch den Kindern erklären, dass das Schwimmen von Mädchen und Jungen separat stattfinden sollte. Darum sollte man sich auch bemühen.

Islamfeindliche Mächte sind mit ganzer Kraft bemüht, die Glaubenslehren und Werte der Muslime auszulöschen. Diese Leute haben das Bestreben, im Namen der Meinungsfreiheit und der Freiheit des Gewissens den Glauben so zu vernichten, dass sie dabei nicht beschuldigt werden, dass sie den Glauben durch Zwangsausübung vernichten und stattdessen als mitfühlend angesehen werden. Es soll mit süßlicher Stimme, wie die des Satans, der Islam angegriffen werden. Aber wir sollten in Erinnerung behalten, dass in diesem Zeitalter die Aufgabe der Wiederbelebung des Islam der Jamaat des Verheißenen Messias^{AS} obliegt. Dafür müssen wir uns reichlich bemühen und wir werden auch Leid ertragen müssen. Wir werden uns nicht befehlen, aber wir müssen uns mit Weisheit mit diesen Menschen auseinandersetzen. Wenn wir heute anfangen einer ihrer Forderungen nachzugeben, welche unsere religiösen Lehren betrifft, so werden sie langsam vielen Angelegenheiten, vielen Lehren von uns Restriktionen auferlegen. Wir müssen verstärkt beten, dass Allah uns dazu befähigen möge, uns die Kraft geben möge und uns helfen möge, diesen teuflischen Intrigen die Stirn zu bieten. Wenn wir standhaft bei der Wahrheit bleiben, und das tun wir sicherlich, so ist uns auch der

eines Tages gewiss. Letztendlich sind es die Lehren des Islam, die sich in der Welt verbreiten werden. Der Verheißene Messias^{AS} sagte an einer Stelle:

»In der Wahrheit steckt Mut und Tapferkeit. Ein Lügner ist feige. Jener, dessen Leben in Unreinheit und obszönen Sünden verläuft, lebt in ständiger Furcht und kann sich nicht zur Wehr setzen. Er kann nicht seine Wahrhaftigkeit mit solchem Mut und solcher Tapferkeit ausdrücken, wie es eine aufrichtige Person tun kann. Er kann seine Reinheit nicht unter Beweis stellen. Schaut euch nur einmal in weltlichen Angelegenheiten um: Leute, denen Gott auch nur ein wenig Wohlstand gewährt hat, haben auch Neider. Es gibt immer Neider von denen, die im Wohlstand leben, und diese lassen nicht von ihnen ab. Genauso ist es auch in religiösen Angelegenheiten: Satan ist auch ein Feind von Läuterung. Also sollte der Mensch sich selbst in allen Angelegenheiten aufrichtig prüfen und darum sorgen, dass er mit Gott im Reinen ist. Wenn er Gottes Zufriedenheit aufrechterhalten kann, dann gibt es niemanden, den er fürchten muss. Noch muss er sich um irgendjemanden scheren. Er soll sich vor solchen Dingen hüten, wodurch er selbst Bestrafung auf sich zieht. Aber all das kann nicht ohne die verborgene Hilfe und gottgegebenen Fähigkeiten passieren. Allein menschliches Bemühen kann nichts bewirken, solange Gottes Segnungen nicht darin enthalten sind.

إِخْلُقَ الْإِنْسَانَ ضَعِيفًا

(Der Heilige Qur‘an, Sure Al-Nisâ, 4:29)⁴.

Der Mensch ist schwach. Er ist voller Fehler und von Schwierigkeiten umgeben. Deshalb sollte man beten, dass Allah einem die Kraft zur Rechtschaffenheit gewähren möge, und Segnungen und die verborgene Hilfe [Gottes] einem zuteil werden. «

(Malfuzat, Band X, Ausgabe 1985, UK, S. 252)

4 »[...] der Mensch ward schwach erschaffen. «, (Anm.d.Ü)

EIN WAHRER GLÄUBIGER
SOLLTE KEIN GEBOT
ALLAHS JEMALS ALS GE-
RINGWERTIG ANSEHEN.

Nun müssen wir die Welt mit Gebeten überzeugen und dafür ist es notwendig, dass wir zu Allah eine gefestigte Beziehung aufbauen.

Wir müssen in Erinnerung behalten, dass die anderen Religionen nicht für die Ewigkeit bestimmt sind. Sie sind zu ihrer Zeit gekommen, haben die jeweilig notwendigen erzieherischen Maßnahmen für ihre Zeit gebracht und sind dann wieder verschwunden. Deshalb wurden an ihren religiösen Schriften unzählige Kürzungen und Veränderungen vorgenommen. Aber unter ihnen ist der Islam, der bewahrt geblieben ist und der Islam ist es, der für die Ewigkeit bestimmt ist. Die Lehren des Heiligen Qur'an sind für die Zeit bis zum Tag des Jüngsten Gerichts bestimmt. Deswegen sollten wir uns, frei von jeglichen Minderwertigkeitskomplexen, bemühen unsere Lehren zu praktizieren, standhaft darin sein und wir sollten auch anderen davon erzählen, dass die Dinge, die sie tun, dem Willen Allahs widersprechen und zum Untergang führen werden.

Der Islam ist keine solche Religion, die den Menschen falsche Einschränkung auferlegt, sondern sie enthält auch, den Bedürfnissen entsprechend, mildernde Aspekte. Wie ich schon sagte, ist es für manche Patienten notwendig, dass sie männliche Ärzte aufsuchen müssen. So ist dabei den Männern und Patienten nicht die Strenge des Pardah auferlegt worden. Ein Menschenleben zu retten und es von Leid zu erlösen ist der wahre Zweck, der erste Zweck. Deshalb ist auch in äußersten Notsituationen der Verzehr von Kadaver und Schweinefleisch erlaubt, aber nur um Leben zu retten. Auf diese Art und Weise wird auch Alkohol in Medikamenten benutzt. Jedoch wollen teuflische Mächte uns verleiten; ihr Ziel ist es, schleichend die Grenzen, welche die Religion setzt, aufzulösen und schleichend die Religion selbst aufzulösen. Um dem entgegenzuwirken, müssen wir Ahmadis den Jihad führen. Dies ist in der Form möglich, wenn wir die islamische Lehre allem anderen vorziehen und uns vor Allah niederwerfen und somit mit der Hilfe Allahs Erfolge erzielen.

Im Zeitalter von Hadhrat Massih-e-Maud^{AS} gilt es nicht den Jihad mit dem Schwert zu führen, sondern den Jihad zur Läuterung des Egos. In diesen fortschrittlichen Ländern richte ich mich an die hier lebenden Muslime und besonders die in der Welt lebenden Ahmadis. Sie sollten versuchen ihren Rang darin zu erhöhen, dass sie loyal gegenüber ihrem Land sind, dass

sie bereit sind Opfer für ihr Land zu erbringen oder in irgendeiner Art zum Erfolg des Landes beizutragen. Und wenn dies gelingt, so werden diese satanischen Mächte zum Schweigen gebracht werden, da die Muslime diejenigen sind, welche das Volk und das Land zu wahren Stufen von Besserung führen und nicht etwa dem Land entgegenwirken. Wir müssen diese Leute und diese Regierungen davon überzeugen, dass wenn wir uns wegen unseren religiösen Lehren an bestimmte Dinge halten oder von bestimmten Dingen fernhalten und uns so Schranken setzen, dann ist es nicht die Aufgabe von Regierungen und Gerichten sich einzumischen, denn dadurch werden Unruhen entstehen. Es wird zu einer Spaltung zwischen Einheimischen und Zuwanderern kommen. Dabei sind jene, die von ihnen als Zuwanderer bezeichnet werden, auch schon in der zweiten und dritten Generation hier ansässig. Aber ja, wenn es der Fall ist, dass jemand dem Land Schaden zufügt, illoyal gegenüber dem Land ist und im Land Lügen und Hass verbreitet, dann haben auch Regierungen das Recht, dass sie solche Leute festnehmen und sie bestrafen. Doch sie haben kein Recht darauf, dass sie irgendjemanden davon abhalten, seinen religiösen Lehren zu folgen oder zu sagen, dass du, wenn du diese Lehre praktizierst, dich nicht in die hiesige Gesellschaft des Landes assimilierst.

Wir Ahmadis sollten stets in Erinnerung behalten, dass dieses Zeitalter ein sehr gefährliches Zeitalter ist. Satan verübt von allen Seiten gewaltige Angriffe. Wenn Muslime, vor allem Ahmadi Muslime, Männer, Frauen und Jugendliche, allesamt, nicht versuchen die religiösen Werte beizubehalten, dann gibt es keine Gewährleistung für unsere Errettung. Wir werden von Allah, mehr als andere, zur Rechtschaffenheit gezogen werden, da wir die Wahrheit erkannt haben und uns der Verheißene Messias^{AS} aufgeklärt hat, aber wir sie trotzdem nicht umgesetzt haben. Wenn wir uns also vor dem Abgrund bewahren möchten, dann müssen wir jegliches Gebot, mit vollkommener Überzeugung ausleben. Denkt nicht, dass der Fortschritt dieser weiterentwickelten Länder das Los für unseren Erfolg ist und nur, wenn wir dem folgten, könnten wir Rettung erlangen. Der Fortschritt dieser weiterentwickelten Länder hat bereits seinen Höhepunkt erreicht. Der Zustand ihrer Moral mündet in morallosem Verhalten; es führt zu ihrem Fall. Die Anzeichen hierfür gibt es schon. Sie rufen nach dem Missfallen Allahs und rufen ihre

Vernichtung herbei. In so einer Situation müssen wir uns bemühen, ihnen, aufgrund menschlichen Mitgefühls, den richtigen Weg aufzuzeigen, um sie zu erretten, anstatt ihre Eigenschaften anzunehmen. Wenn diese Leute sich nicht reformieren, was aufgrund ihrer Arroganz und der Entfernung vom Glauben auch als unmöglich erscheint, so werden in Zukunft jene Völker Fortschritt auf der Welt erlangen, welche ihre moralischen und religiösen Werte wahren.

Wie ich also bereits erwähnt habe, müssen wir, insbesondere die Jugendlichen, unser Augenmerk auf die Lehren des Glaubens richten. Statt sich von der Welt begeistern zu lassen und ihr zu folgen, sollten wir die Welt dazu bringen uns zu folgen. Ich habe zu Beginn über Pardah und Kleidung gesprochen und muss sogar mit Bedauern sagen, dass einige Menschen einwenden, ob für den Fortschritt des Islam und der Ahmadiyyat das Pardah allein wichtig sei? Und es gibt Menschen, die sagen, dass diese Lehren obsolet seien und wenn wir in der Welt etwas erreichen wollten, dann müssten wir diese Dinge beiseitelegen (Gott bewahre). Aber solchen Menschen will ich sagen: Wenn wir verweltlichten Menschen folgen und genauso ein Leben führen würden wie sie, dann werden wir selbst in dieser Welt vollkommen versinken. Vom Namaz wird mit der Zeit nur ein ritueller Charakter übrig bleiben. Auch andere Tugenden und Religionsausübungen werden nur noch oberflächlichen Charakter haben und auch diese werden schleichend verschwinden.

Demnach dürfen wir kein Gebot Gottes geringschätzen. Das ist eine Stufe größter Furcht für uns. Für den Fortschritt des Islam ist all das, was der Gott und sein Prophet^{SAW} geboten haben, wichtig. Die Strenge des Pardah gilt nicht nur für die Frau. Die Schranken des Islam gelten nicht nur für die Frauen, sondern sind vielmehr sowohl den Frauen als auch den Männern geboten. Allah hat erst den Männern die Methoden der Keuschheit aufgezeigt.

So spricht Er:

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَعْضُوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ - ذَلِكَ أَزْكَى لَهُمْ - إِنَّ اللَّهَ
أَخْبِيرُ بِمَا يَصْنَعُونَ -

» Sprich zu den Gläubigen Männern, dass sie ihre Blicke zu Boden schlagen und ihre Keuschheit wahren sollen. Das ist reiner für sie. Wahrlich, Allah ist recht wohl kundig dessen, was sie tun. «

(Der Heilige Qur'an, Sure Al-Nûr, 24:31)

Allah hat die Gläubigen als erstes angesprochen, dass sie sich darin üben sollen, die Blicke zu Boden zu schlagen. Warum? **قُلْ أَزْكَى لَهُمْ**! Weil das für ihre Reinheit notwendig ist. Und es ist ihre Pflicht, wenn sie rein werden wollen. Ohne Reinheit kann man auch Gott nicht finden. Folglich werden, vor dem Pardahgebot der Frauen noch, die Männer angehalten, sich von all dem fernzuhalten, was dazu führt, dass ihre Begierden geweckt werden. Auf Frauen die Blicke frei herumschweifen lassen, mit ihnen einen freizügigen Umgang pflegen, sich unreine Filme anschauen, über Facebook oder andere Wege mit Nicht-Mehrem⁵ chatten, das alles kann nicht zur Reinheit führen. Deshalb hat der Verheißene Messias^{AS} dies sehr ausführlich dargelegt und gesagt: *» Es ist allein das Wort Gottes, der uns mit Seinen offenkundigen und klaren Aussagen, in jeden unserer Worte und Handlungen, in Bewegung und in Ruhe, zu angemessener Zeit an individuelle Schranken gebunden hat, und die Wege menschlichen Anstands und reinen Betragens gelehrt hat. Er hat uns zum Schutz der Sinne, wie die Augen, die Ohren und die Zunge, vollkommene Ermahnungen gegeben und gesagt:*

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَعْضُوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ - ذَلِكَ أَزْكَى لَهُمْ

D.h. die Gläubigen sollten ihre Augen, ihre Ohren und ihre Scham vor Nicht-Mehrem schützen und sich stets vor dem in Acht nehmen, was nicht angemessen ist, gesehen, gehört oder getan zu werden. Diese Methoden ver-

5 Jene, mit denen man eine Ehe eingehen kann, (Anm.d.Ü.)

helfen ihnen zu innerer Reinheit. D.h. ihre Herzen werden vor jeglicher Art von Trieben bewahrt werden. Denn diese Sinne sind es meist, welche die Triebe anregen und diese niederen Gewalten in Versuchung geraten lassen. Schaut nun, wie der Heilige Qur'an die Menschen dazu aufgerufen hat, sich vor Nicht-Mehrem zu hüten. In ihm wird offen dargelegt, wie aufrichtige Menschen ihre Augen, ihre Ohren und ihre Blöße in Zurückhaltung üben und von Orten der Unreinheit fernhalten. «

(Barahin-e Ahmadiyya, Ruhani Khazain, Band 1, S. 20)

Über das Ghadde Basr führt der Verheißene Messias^{AS} aus:

»[...] das Zurückhalten der Blicke und ihr Hinwenden auf erlaubte Dinge [wird] im Arabischen durch den Ausdruck ghadde bassar beschrieben [...]«
D.h. dass man, sobald man mit halb geöffneten Augen die Dinge, die nicht sehenswert sind, sieht, dann seine Blicke davor bewahrt und jene Dinge, deren Anblick erlaubt ist, mit weit geöffneten Augen betrachtet. Dies wird im Arabischen als ghadde bassar bezeichnet. *»Es geziemt sich nicht für einen frommen Menschen, der sich danach sehnt, sein Herz rein zu erhalten, dass er seine Augen in jeder Richtung frei kreisen lässt wie wilde Tiere es tun. Für ihn ist es notwendig, die Lehre von ghadde bassar in seinem täglichen Leben anzuwenden. Solch eine Angewohnheit ist segensreich. Sie verwandelt den natürlichen Zustand in hohe moralische Qualitäten, ohne dass die gesellschaftlichen Bedürfnisse dadurch eine Beeinträchtigung erfahren. Diese moralische Eigenschaft ist es, die Keuschheit (Ehsan oder Iffat) heißt«*

(Islami Usul ki Philosophy, Ruhani Khazain, Band 10, S. 344.)

Dann erläutert er an einer weiteren Stelle:

»Sprich zu den Gläubigen sie sollen ihre Augen vor dem Anblick von Nicht-Mehrem und von erregenden Stellen derart geschlossen halten, dass Gesichter nicht erkannt werden können, und dass auch keine freien und ungehemmten Blicke geworfen werden können. Sie sollten sich darin üben, dass sie in keinem Fall mit aufgerissenen Augen umherschauen; weder mit lüsternen Blicken, noch ohne. Ein solches Verhalten führt zu Fehlritten, denn durch zügellose Blicke kann ein Zustand äußerster Reinheit nicht erhalten bleiben. Man begegnet letztendlich Versuchungen, sodass das Herz

**HADHRAT MUHAMMAD^{SAW}
SAGTE, DASS SCHAMHAF-
TIGKEIT EIN TEIL DES GLAU-
BENS IST. NUN IST SCHAM-
HAFTE BEKLEIDUNG UND
BEDECKUNG NOTWENDIG,
UM UNSEREN GLAUBEN ZU
WAHREN.**

nicht rein bleiben kann, solange nicht auch das Auge rein bleibt und jener Rang der vollkommenen Reinheit, welchen ein Sucher der Wahrheit anstreben sollte, kann nicht erlangt werden. Ebenso wird mit diesem Vers gelehrt, dass jegliche Eintrittspforten eines Körpers, durch die Laster Zutritt gewinnen kann, gehütet werden sollen. Mit Eintrittspforten sind in dem Vers alle Sexualorgane, sowie das Ohrloch, Nasenloch und der Mund gemeint. Seht, wie glorreich diese Lehre ist, in der auf keinsten Weise mit Unausgewogenheit vorgegangen wird und in der von tiefer philosophischer Maßhaltung Gebrauch gemacht wird. Und derjenige, der sich mit diesem Vers auseinandersetzt, wird erfahren, dass mit dem Gebot, man solle nicht die Gewohnheit pflegen ungehemmte Blicke umher zu werfen, gemeint ist, dass die Menschen zu keiner Zeit in Unruhe verfallen sollen und beide Seiten, weder Mann noch Frau, einer Sünde verfallen mögen. «

(Tiryaqul-Qulub, Ruhani Khazain, Band 15, Seite 164-165)

Dies ist die islamische Lehre für Männer, dass diese auf jede Art gemäßigt worden sind. Danach wurde den Frauen das Gebot erteilt, dass sie neben den bereits getroffenen Vorsichtsmaßnahmen zusätzlich auf ihr Pardah achten sollen. Und wie kann man in den hiesigen Ländern, wo nur Schamlosigkeit verbreitet ist, behaupten, dass man kein Pardah benötige. Zügellosigkeit und Beziehungen sind der Grund für das Entstehen von Schwierigkeiten, vor denen wir versuchen sollten uns mit aller Mühe zu schützen. Letztendlich wird daraus auch ersichtlich, dass wenn Frauen das gemeinsame Schwimmen mit Männern untersagt wird, so wird auch den Männern untersagt gemeinsam mit Frauen zu schwimmen. Diese Verbindlichkeiten gelten nicht nur für die Frau, sondern auch für den Mann. Durch das Erteilen des Gebots für Männer, dass sie ihre Blicke beim Anblick von Frauen zu Boden schlagen sollen, wird die Würde der Frau etabliert. Folglich ist jedes Gebot des Islam voller Weisheit und nimmt die Gelegenheiten für Laster hinweg.

Als ich letztes Jahr bei der Jalsa Salana Deutschland die Ansprache an die Frauen über die Unterschiede zwischen Frauen und Männern bezüglich ihrer Aufgaben und jeweiligen Pflichten und die Rechte der Frauen gehalten habe, war unter den Zuhörern auch eine deutsche Frau, die sich meine gesamte Ansprache angehört hat und daraufhin sagte, dass sie zuvor gedacht hatte,

der Islam nehme den Frauen ihre Rechte. Doch an jenem Tag habe sie nach dem Hören meiner Worte feststellen müssen, dass der Islam die Rechte der Frau, die Würde der Frau und die Hochachtung der Frau im Detail darstellt und etabliert. Es sollte kein Ahmadi-Mädchen, keine Ahmadi-Frau und kein Ahmadi-Junge auf irgendeine Art in Minderwertigkeitskomplexe verfallen. Es ist die Lehre des Islam, die den Weltfrieden wahren und die Menschheit zu Allah, dem Erhabenen, hinziehen wird. Die Welt wird eines Tages erkennen, dass es keinen anderen Ausweg gibt, als dass man sich mit der islamischen Lehre auseinandersetzt und diese befolgt. Nach der Erteilung des Gebots für die Männer, dass sie ihre Blicke zu Boden schlagen sollen, die Ehre der Frau aufrechterhalten sollen, wurde der Frau ausdrücklich das Gebot verordnet, ihre Blicke ebenfalls zu Boden zu schlagen, wie das Pardah zu wahren ist und vor wem. Wenn ihr alldem Folge leistet, werdet ihr erfolgreich sein. Schließlich hat Allah gesagt, dass das Pardah und das Schamgefühl Zeichen eures Erfolges sind. Das Diesseits und das Jenseits werden für euch gebessert.

Weiter heißt es:

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَعْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ
 مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُرُجِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ ۗ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ
 أَوْ آبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ
 أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوِ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُولِي الْإِرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ
 لَمْ يَظْهَرُوا عَلَىٰ عَوْرَاتِ النِّسَاءِ ۗ وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ ۗ^ط
 وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهُ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ۔ !

» Und sprich zu den Gläubigen Frauen, dass sie ihre Blicke zu Boden schlagen und ihre Keuschheit wahren sollen und dass sie ihre Reize nicht zur Schau tragen sollen, bis auf das, was davon sichtbar sein muss, und dass sie ihre Tücher über ihren Busen ziehen sollen und ihre Reize vor niemandem enthüllen als vor ihren Gatten, oder ihren Vätern, oder den Vätern ihrer Gatten, oder ihren Söhnen, oder den Söhnen ihrer Gatten, oder ihren Brüdern, oder den Söhnen ihrer Brüder, oder den Söhnen ihrer Schwestern, oder ihren Frauen, oder denen, die ihre Rechte besitzen, oder solchen von ihren männlichen Dienern, die keinen Geschlechtstrieb haben, und den Kindern, die von der Blöße der Frauen nichts wissen. Und sie sollen ihre Füße nicht zusammenschlagen, so dass bekannt wird, was sie von ihrem Zierat verbergen. Und bekehret euch zu Allah insgesamt, o ihr Gläubigen, auf dass ihr erfolgreich seiet. «

(Der Heilige Qur'an, Sure Al-Nûr, 24:32)

Nur wenn sowohl die Männer ihre Blicke zu Boden schlagen, als auch die Frauen und durch die Einhaltung von Pardah kann die Würde und Reinheit der Frau gehütet werden. In den fortschrittlichen Ländern hat sich der Maßstab der Würde und Reinheit verändert. Eine Beziehung zwischen Nicht-Mehrem8 Jungen und Mädchen, die sie nach eigenem Wunsch führen, wird nicht als Unzucht betrachtet. Erst wenn es Beziehungen sind, die nicht nach eigenem Wunsch geführt werden, dann werden sie erst als Unzucht bezeichnet. Wenn solch ein Verfall entsteht, sollte ein Gläubiger, um Allahs Schutz zu erhalten, vermehrt beten und sich noch mehr bemühen. Diejenigen, die Vorhaltungen gegen den Islam erheben, meinen, dass die Frau durch die Bedeckung mittels Hjjab, und durch das Gebot des Pardah ihrer Rechte beraubt wird. Einige Mädchen, deren Gedankenwelt noch unausgereift ist, lassen sich davon manchmal beeinflussen. Islam sieht mit dem Pardah-Gebot nicht das Einsperren in einem Gefängnis vor, auch nicht das Gefangenhalten der Frau in den eigenen vier Wänden, sondern die Etablierung des Schamgefühls.

Der Verheißene Messias^{AS} sagte an einer Stelle:

» Das Pardah wird heutzutage stark angegriffen, die Leute wissen aber nicht, dass mit dem islamischen Pardah nicht ein Gefängnis gemeint ist, sondern eine Art von Schranke, damit fremde Männer und Frauen einander nicht ansehen. Wenn das Pardah vorhanden ist, werden sie vor dem Straucheln be-

**JEDES AHMADI-MÄDCHEN,
JEDER JUNGE, JEDER MANN
UND JEDE FRAU SOLLTE
DIE PERSÖNLICHE STUFE
IHRES PARDAHS ERHÖHEN,
UND SO BEMÜHT SEIN,
SICH VOR DEN UNREIN-
HEITEN DER GESELLSCHAFT
ZU SCHÜTZEN**

wahrt. Eine unvoreingenommene Person kann nicht sagen, dass unter solchen Leuten, unter denen Frauen und Männer einander bedenkenlos und leichtfertig begegnen und zusammen umherwandern, man nicht durch Gefühlsleidenschaften ins Straucheln gerate. Manchmal hat man gesehen und gehört, dass solche Völker das Zusammensein eines fremden Mannes und einer fremden Frau in einer Wohnung, während die Türen verschlossen sind, nicht als Fehler erachten. Dies sei vielmehr Fortschrittlichkeit. Um genau diese falschen Folgen aufzuhalten, hat der Prophet Muhammad^{SAW} solche Handlungen verboten, die zur Verleitung führen könnten. Über solche Gelegenheiten wurde gesagt, dass dort, wo ein Nicht-Mehrem Mann und eine Nicht-Mehrem Frau zusammenkommen, der dritte zwischen ihnen Satan ist. Seid umsichtig vor diesen unreinen Folgen, die Europa durch seine von Zügellosigkeit geprägten Lehren durchlebt. An einigen Orten wird ein völlig schamloses Leben von Prostitution gelebt. Dies ist das Ergebnis genau dieser Lehren. Wenn ihr eine Sache vor der Veruntreuung bewahren wollt, dann müsst ihr sie schützen. Schützt ihr sie jedoch nicht, in dem Glauben, dass es gutgesinnte Menschen sind, dann merkt euch, wird sie sicherlich zerstört werden. Wie rein ist doch die islamische Lehre, die durch Trennung von Mann und Frau, diese vor dem Straucheln bewahrt hat und das Leben des Menschen nicht verboten und bitter gemacht hat; wohingegen Europa deswegen Ehestreit und Selbstmord begegnet. Das Ergebnis von der Erlaubnis fremde Frauen zu treffen ist, dass einige ehrenhafte Frauen ein Leben in Prostitution verbringen müssen. «

(Malfuzat, Band 1, Ausgabe 1985, UK, Seite 34-35)

Dann erläuterte der Verheißene Messias^{AS} die richtige Art und Weise des Paradah, indem er sagte: »Allah sagt [...]Und sprich zu den gläubigen Frauen, dass sie ihre Blicke zu Boden wenden und ihre Augen und Ohren davon abhalten, auf fremde Männer zu blicken und ihrer verführerischen Stimme zuzuhören; und dass sie ihre Keuschheit wahren sollen; und dass sie ihre Reize und Schönheit bedecken und nicht zur Schau tragen sollen, bis auf das, was davon sichtbar sein muss; und dass sie ihre Tücher über ihren Busen ziehen sollen, um damit ihre Ohren und Köpfe und Schläfen und Busen zu decken. Sie sollen mit ihren Füßen nicht den Boden berühren wie Tänzerinnen. Dies sind Anweisungen, die geeignet sind, einen vor dem Stolpern zu bewahren. «

(Islami Usul ki Philosophy, Ruhani Khazain, Band 10, Seite 341-342)

An dieser Stelle möchte ich auch klären, dass einige Frauen den Einwand erheben, dass wenn ihr Gesicht geschminkt ist und sie dieses durch das Niqab verhüllen müssen, ihr Make-up dadurch verschmieren würde; wie sollten sie dann das Pardah machen? Erstens sollten sie sich nicht schminken, denn so können sie das Mindestmaß von Pardah erfüllen, über welches der Verheißene Messias^{AS} gesagt hat, dass das Gesicht und die Lippen nicht verdeckt werden müssen. Der Rest des Gesichts sollte verhüllt sein. (*vgl. Review of Religions, Band IV, Nr. 1 / Januar 1905, S. 4-5, S. 17*) Wenn man sich aber schminken will, dann muss man es [das Gesicht] in jedem Fall verhüllen. Sie [die Frauen] sollten sich eingehend fragen, ob sie der islamischen Lehre Folge leistend ihre Reize verdecken wollen oder der Welt ihre Schönheit und ihre Schminke zeigen wollen.

Von dem Gebot, die Schönheit zu verhüllen, ist man nur vor den nahen Verwandten, den Geschwistern, vor dem Ehemann, vor dem Vater, vor der Mutter und vor deren Kindern ausgenommen. Und auch vor ihnen gilt, dass man sich nur nicht verschleiern muss. Man kann sich geschminkt unter ihnen aufhalten, aber sonst nirgendwo. Vor wem man seine Schönheit nicht verhüllen muss, hat Allah ausführlich im Qur'an dargestellt, und auch all jene Verwandtschaftsbeziehungen aufgezählt. Und mit Zierde sind auch nur solche Zierden gemeint, die man nicht verhüllen kann, wie das Aussehen oder die Körpergröße. Dies bedeutet aber nicht, dass man vor diesen in engen Hosen und kurzen Blusen umherläuft oder in leichter Bekleidung. Diese Art von Pardah gilt auch vor nahen Verwandten.

Zudem möchte ich die Murabbiyan und deren Ehefrauen darauf aufmerksam machen, dass sie besonders umsichtig in ihrer Bekleidung und in ihren Blicken sein sollten. Auf ihr Beispiel blickt die Jamaat. Die Ehefrau eines Murabbi oder eines Mubaligh ist auch wie ein Murabbi und sollte daher in jeder Situation das vortrefflichste Beispiel für die anderen setzen. Möge Allah unsere Männer und unsere Frauen zu jenen werden lassen, die höchste Stufen der Keuschheit etablieren und dass wir unter allen Umständen die islamischen Gebote einhalten.

EINE SCHAMHAFTE BEKLEIDUNG IST FÜR DAS SCHAMGEFÜHL NOTWENDIG UND DIE DERZEIT ÜBLICHE FORM DES PARDAH IST EIN TEIL VON SCHAMHAFTER BEKLEIDUNG

طرح پردہ کریں۔ اول تو میک آپ نہ کریں تو پھر یہ پردہ، کم از کم پردہ ہے جس کا معیار حضرت مسیح موعود علیہ السلام نے بتایا کہ چہرہ، ہونٹ ننگے ہو سکتے ہیں۔ باقی چہرہ ڈھانکا ہو۔

(ماخوذ از ریویو آف ریلیجز جلد 4 صفحہ نمبر 1، 17، 1 ماہ جنوری 1905ء)

اور اگر میک آپ کرنا ہے تو بہر حال ڈھانکنا ہوگا۔ ان کو یہ سوچنا چاہئے کہ اللہ تعالیٰ کی تعلیم پر چلتے ہوئے اپنی زینت کو چھپانا ہے یا دنیا کو اپنی خوبصورتی اور اپنا میک آپ دکھانا ہے۔

جن کے سامنے زینت ظاہر کرنے کا حکم ہے وہ قریبی رشتہ دار ہیں، بہن بھائی ہیں، خاوند ہے، باپ ہے، ماں ہے، ان کے بچے ہیں۔ ان کے سامنے بھی صرف یہ ہے کہ ان سے پردہ نہیں ہے۔ میک آپ وغیرہ اگر ہو سکتا ہے تو ان کے سامنے تو ہو سکتا ہے اس کے علاوہ نہیں۔ زینت ظاہر کرنے کا حکم جن کے سامنے ہے اس کی تفصیل اللہ تعالیٰ نے قرآن کریم میں دے دی اور وہ تمام رشتے بیان کر دیئے ہیں۔ اور یہ زینت بھی وہ ہے جو خود بخود ظاہر ہوتی ہو یعنی اس قسم کی زینت جیسے شکل ہے، قد کاٹھ وغیرہ ہے۔ اس کا یہ مطلب نہیں ہے کہ ان کے سامنے بھی گھر میں بھی تنگ جین اور بلاؤز پہن کے پھر رہی ہوں یا ننگا لباس ہو۔ یہ پردہ محرم رشتہ داروں کے لئے بھی ہے۔

اسی طرح ایک اور بات میں مر بیان اور ان کی بیویوں سے بھی کہوں گا کہ وہ بھی اپنے لباس اور اپنی نظروں میں بہت زیادہ احتیاط کریں۔ ان کے نمونے جماعت دیکھتی ہے۔ مر بی اور مبلغ کی بیوی بھی مر بی ہوتی ہے اور اس کو اپنی ہر معاملے میں اعلیٰ مثال قائم کرنی چاہئے۔ اللہ تعالیٰ کرے کہ ہمارے مرد بھی اور ہماری عورتیں بھی حیا کے اعلیٰ معیاروں کو قائم کرنے والے ہوں اور اسلامی احکامات کی ہر طرح ہم سب پابندی کرنے والے ہوں۔ (الفضل انٹرنیشنل 3 فروری 2017ء تا 9 فروری 2017ء)

کے ایک مکان میں تنہا رہنے کو حالانکہ دروازہ بھی بند ہو کوئی عیب نہیں سمجھتیں۔ یہ گویا تہذیب ہے۔ انہی بدنتائج کو روکنے کے لئے شارع اسلام نے وہ باتیں کرنے کی اجازت ہی نہ دی جو کسی کی ٹھوکر کا باعث ہوں۔ ایسے موقع پر یہ کہہ دیا کہ جہاں اس طرح غیر محرم مرد و عورت ہر دو جمع ہوں تیسرا ان میں شیطان ہوتا ہے۔ ان ناپاک نتائج پر غور کرو جو یورپ اس خلیج الرسن تعلیم سے بھگت رہا ہے۔ بعض جگہ بالکل قابل شرم طوائفانہ زندگی بسر کی جا رہی ہے۔ یہ انہی تعلیمات کا نتیجہ ہے۔ اگر کسی چیز کو خیانت سے بچانا چاہتے ہو تو حفاظت کرو۔ لیکن اگر حفاظت نہ کرو اور یہ سمجھ رکھو کہ بھلے مانس لوگ ہیں تو یاد رکھو کہ ضرور وہ چیز تباہ ہوگی۔ اسلامی تعلیم کیسی پاکیزہ تعلیم ہے کہ جس نے مرد و عورت کو الگ رکھ کر ٹھوکر سے بچایا اور انسان کی زندگی حرام اور تلخ نہیں کی جس کے باعث یورپ نے آئے دن کی خانہ جنگیاں اور خودکُشیاں دیکھیں۔ بعض شریف عورتوں کا طوائفانہ زندگی بسر کرنا ایک عملی نتیجہ اُس اجازت کا ہے جو غیر عورت کو دیکھنے کے لئے دی گئی۔“

(ملفوظات جلد اول صفحہ 34-35۔ ایڈیشن 1985ء مطبوعہ انگلستان)

پھر پردہ کے طریق کے بارے میں آپ نے بتایا کہ کس طرح پردہ ہونا چاہئے؟ فرمایا کہ اللہ تعالیٰ فرماتا ہے کہ ”ایماندار عورتوں کو کہہ دے کہ وہ بھی اپنی آنکھوں کو نامحرم مردوں کے دیکھنے سے بچائیں اور اپنے کانوں کو بھی نامحرموں سے بچائیں یعنی ان کی پُرشہوات آوازیں نہ سنیں اور اپنے ستر کی جگہ کو پردے میں رکھیں اور اپنی زینت کے اعضاء کو کسی غیر محرم پر نہ کھولیں اور اپنی اوڑھنی کو اس طرح سر پر لیں کہ گریبان سے ہو کر سر پر آجائے۔ یعنی گریبان اور دونوں کان اور سر اور کنپٹیاں سب چادر کے پردہ میں رہیں اور اپنے پیروں کو زمین پر ناپچنے والوں کی طرح نہ ماریں۔ یہ وہ تدبیر ہے کہ جس کی پابندی ٹھوکر سے بچا سکتی ہے۔“

(اسلامی اصول کی فلاسفی، روحانی خزائن جلد 10 صفحہ 341-342)

یہاں یہ بات بھی واضح کر دوں کہ بعض عورتیں یہ بھی سوال اٹھا دیتی ہیں کہ ہم نے میک آپ کیا ہوتا ہے اگر چہرے کو نقاب سے ڈھانک لیں تو ہمارا میک آپ خراب ہو جاتا ہے۔ تو کس

بیٹوں کے لئے یا اپنے بھائیوں یا اپنے بھائیوں کے بیٹوں یا اپنی بہنوں کے بیٹوں یا اپنی عورتوں یا اپنے زیر نگیں مردوں کے لئے یا مردوں میں ایسے خادموں کے لئے جو کوئی جنسی حاجت نہیں رکھتے یا ایسے بچوں کے لئے جو عورتوں کی پردہ دار جگہوں سے بے خبر ہیں۔ اور وہ اپنے پاؤں اس طرح نہ ماریں کہ لوگوں پر وہ ظاہر کر دیا جائے جو عورتیں عموماً اپنی زینت میں سے چھپاتی ہیں۔ اور اے مومنو! تم سب کے سب اللہ کی طرف توبہ کرتے ہوئے جھکوتا کہ تم کامیاب ہو جاؤ۔

مردوں کی نظریں بھی اور عورتوں کی نظریں بھی نیچی رکھنے اور پردہ سے ہی عورت کی عزت اور عصمت کی حفاظت ہوگی۔ ترقی یافتہ ممالک میں تو عزت اور عصمت کی حفاظت کے معیار بدل گئے ہیں۔ نامحرموں کے آپس کے تعلقات اگر لڑکے اور لڑکی کی مرضی سے ہیں تو پھر زنا نہیں کہلاتا۔ یہ اگر مرضی کے خلاف ہیں تو پھر زنا کہلایا جاتا ہے۔ جب ایسی گراوٹیں آجائیں تو ایک مومن کو تو اللہ تعالیٰ کی پناہ میں آنے کے لئے بہت زیادہ دعاؤں اور کوشش کی ضرورت ہے۔

اسلام کی تعلیم پر اعتراض کرنے والے کہتے ہیں کہ عورت کو حجاب اوڑھا کر، پردہ کا کہہ کر اس کے حقوق سلب کئے گئے ہیں اور اس سے کچھ ذہن کی لڑکیاں جو ہیں بعض دفعہ متاثر ہو جاتی ہیں۔ اسلام پردہ سے مراد جیل میں ڈالنا نہیں لیتا۔ گھر کی چار دیواری میں عورت کو بند کرنا اس سے مراد نہیں ہے۔ ہاں حیا کو قائم کرنا ہے۔

حضرت مسیح موعود علیہ الصلوٰۃ والسلام ایک جگہ فرماتے ہیں کہ

”آجکل پردہ پر حملے کئے جاتے ہیں لیکن یہ لوگ نہیں جانتے کہ اسلامی پردہ سے مراد زندان نہیں۔“ (یعنی قید خانہ نہیں ہے) ”بلکہ ایک قسم کی روک ہے کہ غیر مرد اور عورت ایک دوسرے کو نہ دیکھ سکے۔ جب پردہ ہو گا ٹھوکر سے بچیں گے۔ ایک منصف مزاج کہہ سکتا ہے کہ ایسے لوگوں میں جہاں غیر مرد و عورت اکٹھے بلاتاؤل و ر بے محابا مل سکیں، سیریں کریں کیونکر جذباتِ نفس سے اضطراراً ٹھوکر نہ کھائیں گے۔ بسا اوقات سننے اور دیکھنے میں آیا ہے کہ ایسی تو میں غیر مرد اور عورت

کے فرائض اور ان کے کام یعنی ہر ایک کے جو مختلف کام ہیں نیز عورتوں کے حقوق کی بات کی تو ایک جرمن خاتون آئی ہوئی تھیں۔ انہوں نے اس دوران پوری تقریر سنی تو کہنے لگیں کہ پہلے میں سمجھتی تھی کہ اسلام عورتوں کے حقوق غصب کرتا ہے لیکن آج آپ کی باتیں سن کر مجھے پتا چلا کہ اسلام عورتوں کے حقوق اور اس کی عزت اور اس کا احترام زیادہ باریکی میں جا کر بیان کرتا ہے اور قائم کرتا ہے۔ پس کسی احمدی لڑکی یا عورت کو یا کسی لڑکے کو کسی قسم کے احساس کمتری کا شکار ہونے کی ضرورت نہیں ہے۔ اسلام کی تعلیم ہی ہے جس نے دنیا کو پُر امن اور اللہ تعالیٰ کی طرف لانے والا بنانا ہے۔ دنیا کو ایک وقت میں احساس ہو جائے گا کہ اس کے علاوہ اور کوئی چارہ نہیں کہ اسلام کی تعلیم پر ہی غور کریں اور عمل کریں۔ مردوں کو یہ حکم دینے کے بعد کہ اپنی آنکھیں نیچی رکھو، عورت کی عزت قائم کرو، پھر عورت کو تفصیل سے حکم دیا کہ تم نے بھی اپنی نظریں نیچی رکھنی ہیں۔ اور پردہ کس طرح کرنا ہے اور کس کس سے کرنا ہے۔ اگر تم ان باتوں پر عمل کرو گی تو کامیاب ہو جاؤ گی۔ آخر میں اللہ تعالیٰ نے یہ فرمایا کہ پردہ اور حیا تمہاری کامیابی کی نشانی ہے۔ تمہاری دنیا اور آخرت سنور جائے گی۔ چنانچہ فرمایا کہ

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا
وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ ۚ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أُولَآئِهِنَّ أَدْبَابُهُنَّ
أَوْ أَبْنَآءٍ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُهُنَّ أَوِ التَّبِيعِينَ غَيْرِ أُولِي الْأَرْبَابَةِ مِنَ الرِّجَالِ أَوْ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَىٰ عَوْرَتِ النِّسَاءِ
وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ ۗ وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ۔ (النور: 32) اور مومن عورتوں سے کہہ دے کہ وہ اپنی آنکھیں نیچی رکھا کریں۔

اپنی شرمگاہوں کی حفاظت کریں اور اپنی زینت ظاہر نہ کیا کریں سوائے اس کے کہ جو اس میں سے از خود ظاہر ہو۔ اپنے گریبانوں پر اپنی اوڑھنیاں ڈال لیا کریں اور اپنی زینتیں ظاہر نہ کیا کریں مگر اپنے خاوندوں کے لئے یا اپنے باپوں یا اپنے خاوندوں کے باپوں یا اپنے بیٹوں کے لئے یا اپنے خاوندوں کے

ہر احمدی لڑکی لڑکے اور مرد اور عورت کو اپنی حیا کے معیار
اونچے کرتے ہوئے معاشرے کے گند سے بچنے کی کوشش
کرنی چاہئے نہ کہ یہ سوال یا اس بات پر احساس کمتری کا خیال
کہ پردہ کیوں ضروری ہے؟ کیوں ہم ٹائٹ جین اور بلاؤز
نہیں پہن سکتیں؟ یہ والدین اور خاص طور پر ماؤں کا کام
ہے کہ چھوٹی عمر سے ہی بچوں کو اسلامی تعلیم اور معاشرے
کی برائیوں کے بارے میں بتائیں تبھی ہماری نسلیں دین پر
قائم رہ سکیں گی اور نام نہاد ترقی یافتہ معاشرے کے زہر
سے محفوظ رہ سکیں گی۔

پابند رہیں کہ ہر گز آنکھ کو پورے طور پر کھول کر نہ دیکھیں۔ نہ شہوت کی نظر سے اور نہ بغیر شہوت سے۔ کیونکہ ایسا کرنا آخر ٹھوکر کا باعث ہے یعنی بے قیدی کی نظر سے نہایت پاک حالت محفوظ نہیں رہ سکتی اور آخر ابتلا پیش آتا ہے اور دل پاک نہیں ہو سکتا جب تک آنکھ پاک نہ ہو اور وہ مقامِ آذنی جس پر طالب حق کے لئے قدم مارنا مناسب ہے، حاصل نہیں ہو سکتا۔ اور اس آیت میں یہ بھی تعلیم ہے کہ بدن کے ان تمام سوراخوں کو محفوظ رکھیں جن کی راہ سے بدی داخل ہو سکتی ہے۔ سوراخ کے لفظ میں جو آیت مدوح میں مذکور ہے آلاتِ شہوت اور کان اور ناک اور منہ سب داخل ہیں۔ اب دیکھو کہ یہ تمام تعلیم کس شان اور پایہ کی ہے جو کسی پہلو پر نامعقول طور پر افراط یا تفریط سے زور نہیں ڈالا گیا اور حکیمانہ اعتدال سے کام لیا گیا ہے۔ اور اس آیت کا پڑھنے والا فی الفور معلوم کر لے گا کہ اس حکم سے جو کھلے کھلے نظر ڈالنے کی عادت نہ ڈالو یہ مطلب ہے کہ تالوگ کسی وقت فتنہ میں مبتلا نہ ہو جائیں اور دونوں طرف مرد اور عورت میں سے کوئی فریق ٹھوکر نہ کھاوے۔“ (تزیین القلوب، روحانی خزائن جلد 15 صفحہ 164، 165)

پس یہ ہے اسلام کی تعلیم مردوں کے لئے کہ انہیں پہلے ہر طرح پابند کیا گیا ہے۔ پھر عورتوں کو حکم دیا ہے کہ ان احتیاطوں کے بعد بھی تم نے بھی اپنے پردہ کا خیال رکھنا ہے۔ اور ان ملکوں میں جہاں بالکل ہی بے حیائی ہے ہم کس طرح کہہ سکتے ہیں کہ پردے کی ضرورت نہیں ہے۔ بے حیابی اور دوستیاں بہت سی قباحتیں پیدا کر رہی ہیں ان سے بچنے کی ہمیں بہت کوشش کرنی چاہئے۔ اس سے یہ بھی واضح ہو گیا کہ اگر عورتوں کو مردوں کے ساتھ سوئمنگ کی اجازت نہیں ہے تو مردوں کو بھی نہیں ہے کہ عورتوں میں جا کر سوئمنگ کریں۔

پس یہ پابندیاں صرف عورت کے لئے نہیں بلکہ مرد کے لئے بھی ہیں۔ مردوں کو اپنی نظریں عورتوں کو دیکھ کر نیچے کرنے کا حکم دے کر عورت کی عزت قائم کی گئی ہے۔ پس اسلام کا ہر حکم حکمت سے پُر ہے اور برائیوں کے امکانات کو دور کرتا ہے۔

جرمنی میں گزشتہ جلسہ سالانہ پر میں نے عورتوں میں عورتوں اور مردوں کے فرق اور ان

سکھلایا۔ وہی ہے جس نے آنکھ اور کان اور زبان وغیرہ اعضاء کی محافظت کے لئے بکمال تاکید فرمایا
 قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ۗ ذٰلِكَ اَزْكٰى لَهُمْ ۗ ۝ یعنی مومنوں کو چاہئے کہ وہ
 اپنی آنکھوں اور کانوں اور ستر گاہوں کو نامحرموں سے بچاویں اور ہر ایک نا دیدنی اور ناشنیدنی اور نا کردنی
 سے پرہیز کریں کہ یہ طریقہ ان کی اندرونی پاکی کا موجب ہوگا۔ یعنی ان کے دل طرح طرح کے جذبات
 نفسانیہ سے محفوظ رہیں گے کیونکہ اکثر نفسانی جذبات کو حرکت دینے والے اور توڑنے والے بہیمیہ کو فتنہ میں
 ڈالنے والے یہی اعضاء ہیں۔ اب دیکھئے کہ قرآن شریف نے نامحرموں سے بچنے کے لئے کیسی تاکید
 فرمائی اور کیسے کھول کر بیان کیا کہ ایماندار لوگ اپنی آنکھوں اور کانوں اور ستر گاہوں کو ضبط میں رکھیں
 اور ناپاکی کے مواضع سے روکتے رہیں۔“ (براہین احمدیہ، روحانی خزائن جلد اول صفحہ 209 حاشیہ)

پھر غَضِّ بصر کی وضاحت فرماتے ہوئے آپ فرماتے ہیں:

”خواہیدہ نگاہ سے غیر محل پر نظر ڈالنے سے اپنے تئیں بچالینا اور دوسری جائز النظر چیزوں کو
 دیکھنا اس طریق کو عربی میں غَضِّ بصر کہتے ہیں۔“ یعنی آدھی کھلی آنکھوں سے جو چیزیں دیکھنے والی نہیں
 ہیں ان کو صرف دیکھنا اور نظر بچالینا اور دوسری جو جائز چیزیں ہیں ان کو کھول کر آنکھیں دیکھنا اس کو
 عربی میں غَضِّ بصر کہتے ہیں۔“ اور ہر ایک پرہیزگار جو اپنے دل کو پاک رکھنا چاہتا ہے اس کو نہیں چاہئے
 کہ حیوانوں کی طرح جس طرف چاہے بے محابا نظر اٹھا کر دیکھ لیا کرے بلکہ اس کے لئے اس تمدنی زندگی
 میں غَضِّ بصر کی عادت ڈالنا ضروری ہے اور یہ وہ مبارک عادت ہے جس سے اس کی یہ طبعی حالت
 ایک بھاری خُلق کے رنگ میں آجائے گی اور اس کی تمدنی ضرورت میں بھی فرق نہیں پڑے گا۔ یہی
 وہ خُلق ہے جس کو احسان اور عفت کہتے ہیں۔“ (اسلامی اصول کی فلاسفی، روحانی خزائن جلد 10 صفحہ 344)

پھر ایک جگہ آپ نے مزید کھول کر بیان فرمایا کہ:

”مومنوں کو کہہ دے کہ نامحرم اور محل شہوت کے دیکھنے سے اپنی آنکھیں اس قدر بند
 رکھیں کہ پوری صفائی سے چہرہ نظر نہ آسکے اور نہ چہرہ پر کشادہ اور بے روک نظر پڑ سکے اور اس بات کے

دنیا داروں کے پیچھے چلتے رہے اور ان کی طرح زندگی گزارتے رہے تو پھر دنیا کے مقابلے کی بجائے خود دنیا میں ڈوب جائیں گے۔ نمازیں بھی آہستہ آہستہ ظاہری حالت میں ہی رہ جائیں گی یا اور کوئی نیکیاں ہیں یا دین پر عمل ہیں تو وہ بھی ظاہری شکل میں رہ جائے گا اور پھر آہستہ آہستہ وہ بھی ختم ہو جائے گی۔

پس اللہ تعالیٰ کے کسی بھی حکم کو معمولی نہیں سمجھنا چاہئے۔ یہ بڑے خوف کا مقام ہے۔ اسلام کی ترقی کے لئے ہر وہ چیز ضروری ہے جس کا خدا تعالیٰ اور اس کے رسول صلی اللہ علیہ وسلم نے حکم دیا ہے۔ پردہ کی سختیاں صرف عورتوں کے لئے نہیں ہیں۔ اسلام کی پابندیاں صرف عورتوں کے لئے نہیں ہیں بلکہ مردوں اور عورتوں دونوں کو حکم ہے۔ اللہ تعالیٰ نے پہلے مردوں کو حیا اور پردے کا طریق بتایا تھا۔ چنانچہ فرمایا کہ قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغْضُؤْنَ مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُونَ أْفْؤَادَهُمْ۔ ذٰلِكَ اَزْكٰى لَهُمْ۔ اِنَّ اللّٰهَ حَبِيْبٌۢ بِمَا يَصْنَعُوْنَ۔ (النور: 31) مومنوں کو کہہ دے کہ اپنی آنکھیں نیچی رکھیں اور اپنی شرمگاہوں کی حفاظت کیا کریں۔ یہ بات ان کے لئے زیادہ پاکیزگی کا موجب ہے۔ یقیناً اللہ جو وہ کرتے ہیں اس سے ہمیشہ باخبر رہتا ہے۔

اللہ تعالیٰ نے مومنوں کو پہلے کہا کہ غَضُّ بَصَرٍ سے کام لو۔ کیوں؟ اس لئے کہ ذٰلِكَ اَزْكٰى لَهُمْ کیونکہ یہ بات پاکیزگی کے لئے ضروری ہے۔ اگر پاکیزگی نہیں تو خدا نہیں ملتا۔ پس عورتوں کے پردہ سے پہلے مردوں کو کہہ دیا کہ ہر ایسی چیز سے بچو جس سے تمہارے جذبات بھڑک سکتے ہوں۔ عورتوں کو کھلی آنکھوں سے دیکھنا، ان میں کس آپ (mix up) ہونا، گندی فلمیں دیکھنا، نامحرموں سے فیس بک (facebook) پر یا کسی اور ذریعہ سے چیٹ (chat) وغیرہ کرنا، یہ چیزیں پاکیزہ نہیں رہتیں۔ اس لئے حضرت مسیح موعود علیہ الصلوٰۃ والسلام نے اس بارے میں کئی جگہ بڑی کھل کر نصیحت فرمائی ہے۔ ایک جگہ آپ فرماتے ہیں کہ

”یہ خدا ہی کا کلام ہے جس نے اپنے کھلے ہوئے اور نہایت واضح بیان سے ہم کو ہمارے ہر ایک قول اور فعل اور حرکت اور سکون میں حدود معینہ مشخصہ پر قائم کیا اور ادب انسانیت اور پاک روشی کا طریقہ

اسلام مخالف قوتیں بڑی شدت سے زور لگا رہی ہیں کہ مذہبی تعلیمات اور روایات کو مسلمانوں کے اندر سے ختم کیا جائے۔ یہ لوگ اس کوشش میں ہیں کہ مذہب کو آزادی اظہار اور آزادی ضمیر کے نام پر ایسے طریقے سے ختم کیا جائے کہ ان پر کوئی الزام نہ آئے کہ دیکھو ہم زبردستی مذہب کو ختم کر رہے ہیں اور یہ ہمدرد سمجھے جائیں۔

ہم احمدیوں کو ہمیشہ یہ یاد رکھنا چاہئے کہ یہ زمانہ بہت خطرناک زمانہ ہے۔ شیطان ہر طرف سے پُر زور حملے کر رہا ہے۔ اگر مسلمانوں اور خاص طور پر احمدی مسلمانوں، مردوں اور عورتوں، نوجوانوں سب نے مذہبی اقدار کو قائم رکھنے کی کوشش نہ کی تو پھر ہمارے بچنے کی کوئی ضمانت نہیں ہے۔ ہم دوسروں سے بڑھ کر اللہ تعالیٰ کی پکڑ میں ہوں گے کہ ہم نے حق کو سمجھا، حضرت مسیح موعود علیہ السلام نے ہمیں سمجھایا اور ہم نے پھر بھی عمل نہ کیا۔ پس اگر ہم نے اپنے آپ کو ختم ہونے سے بچانا ہے تو پھر ہر اسلامی تعلیم کے ساتھ پُر اعتماد ہو کر دنیا میں رہنے کی ضرورت ہے۔ یہ نہ سمجھیں کہ ترقی یافتہ ملکوں کی یہ ترقی ہماری ترقی اور زندگی کی ضمانت ہے اور اس کے ساتھ چلنے میں ہی ہماری بقا ہے۔ ان ترقی یافتہ قوموں کی ترقی اپنی انتہا کو پہنچ چکی ہے اور اب جو ان کی اخلاقی حالت ہے اخلاق باختہ حرکتیں ہیں۔ یہ چیزیں انہیں زوال کی طرف لے جا رہی ہیں اور اس کے آثار ظاہر ہو چکے ہیں۔ اللہ تعالیٰ کی ناراضگی کو یہ آوازیں دے رہے ہیں اور اپنی تباہی کو بلارہے ہیں۔ پس ایسے میں انسانی ہمدردی کے تحت ہم نے ہی ان کو صحیح راستہ دکھا کر بچانے کی کوشش کرنی ہے بجائے اس کے کہ ان کے رنگ میں رنگین ہو جائیں۔ اگر ان لوگوں کی اصلاح نہ ہوئی جو ان کے تکبر اور دین سے دوری کی وجہ سے بظاہر بہت مشکل نظر آتی ہے تو پھر آئندہ دنیا کی ترقی میں وہ تو میں اپنا کردار ادا کریں گی جو اخلاقی اور مذہبی قدروں کو قائم رکھنے والی ہوں گی۔

پس جیسا کہ میں نے پہلے بھی کہا کہ ہمیں خاص طور پر نوجوانوں کو اللہ تعالیٰ کی تعلیم پر غور کرنے کی ضرورت ہے۔ دنیا سے متاثر ہو کر اس کے پیچھے چلنے کی بجائے دنیا کو اپنے پیچھے چلانے کی ضرورت ہے۔ جیسا کہ پردہ اور لباس کے حوالے سے میں نے بات شروع کی تھی اس حوالے سے یہ بات بھی کہنا چاہتا ہوں اور افسوس سے کہنا چاہتا ہوں کہ بعض لوگ کہتے ہیں کہ کیا اسلام اور احمدیت کی ترقی کے لئے صرف پردہ ہی ضروری چیز ہے۔ کوئی کہتا ہے کہ یہ تعلیم اب فرسودہ ہو چکی ہے اور اگر ہم نے دنیا کا مقابلہ کرنا ہے تو ان باتوں کو چھوڑنا ہوگا (نعوذ باللہ)۔ لیکن ایسے لوگوں پر واضح ہو کہ اگر

انسانی جان کو بچانا اور انسانی جان کو تکلیف سے نکالنا اصل مقصد ہے، پہلا مقصد ہے تبھی تو اضطراب اور مجبوری کی حالت میں مردار اور سوز کے گوشت کھانے کی بھی اجازت ہے لیکن صرف زندگی بچانے کی خاطر۔ اسی طرح دوائیوں میں الکحل (alcohol) بھی استعمال ہو جاتا ہے۔ لیکن بہر حال جس طریق پر شیطانی قوتیں ہمیں چلانا چاہتی ہیں اس کا مقصد یہ ہے کہ آہستہ آہستہ دین کی حدود ختم کر دی جائیں اور مذہب کا خاتمہ کر دیا جائے اور اس بات کے خلاف ہم احمدیوں نے ہی جہاد کرنا ہے اور یہ اسی صورت میں ممکن ہے جب اسلامی تعلیمات کو ہم ہر چیز پر اہمیت دیں گے اور خدا تعالیٰ کے آگے جھکیں گے تاکہ اللہ تعالیٰ کی مدد سے ہماری کامیابیاں ہوں۔

مسیح موعود کے زمانے میں تلوار کا جہاد نہیں ہے بلکہ نفس کی اصلاح کا جہاد ہے۔ ان ترقی یافتہ ملکوں میں رہنے والے مسلمان اور خاص طور پر دنیا میں رہنے والے احمدی مسلمان ہی اس کے لئے میرے مخاطب ہیں۔ ان کو ملک سے وفا اور ملک کی خاطر قربانی اور ملک کی کسی بھی شکل میں ترقی کے لئے اعلیٰ مقام پر پہنچنے کی کوشش کرنی چاہئے۔ اور جب یہ ہوگا تو شیطانی قوتوں کے منہ بند ہو جائیں گے کہ یہ مسلمان وہ ہیں جو ملک و قوم کی بہتری کے حقیقی معیاروں کی طرف لے جانے والے ہیں نہ کہ ملک کے خلاف کچھ کرنے والے۔ ہم نے ان لوگوں کو اور حکومتوں کو باور کرانا ہے کہ اگر ہم اپنی مذہبی تعلیم کی وجہ سے اپنے آپ کو کسی چیز کے پابند کرتے ہیں یا کسی چیز سے پابند کرتے ہیں اور اپنے اوپر پابندی لگاتے ہیں تو حکومتوں یا عدالتوں کا کوئی کام نہیں کہ دخل اندازی کریں۔ اس سے بے چینیاں پیدا ہوں گی۔ مقامی لوگوں میں اور مہاجرین میں دُوریاں پیدا ہوں گی۔ گو کہ جن کو یہ مہاجر کہتے ہیں ان کو بھی ان ملکوں میں آئے بعضوں کو تو دوسری تیسری نسل ہے۔ ہاں اگر ملک کو کوئی نقصان پہنچا رہا ہے، ملک سے کوئی بے وفائی کر رہا ہے، ملک میں جھوٹ اور نفرتیں پھیلا رہا ہے تو پھر حکومتوں کو بھی حق ہے کہ پکڑیں اور سزائیں بھی دیں۔ لیکن یہ کوئی حق نہیں کہ کسی مذہبی تعلیم پر عمل کرنے سے روک کر کہیں کہ اگر تم یہ کرو گے تو اس کا مطلب ہے کہ ملک کے ماحول میں تم جذب نہیں ہو رہے۔

یہی حال دینی امور کا ہے۔ شیطان بھی اصلاح کا دشمن ہے۔ پس انسان کو چاہئے کہ اپنا حساب صاف رکھے اور خدا سے معاملہ درست رکھے۔ خدا کو راضی کرے پھر کسی سے نہ خوف کھائے اور نہ کسی کی پرواہ کرے۔ ایسے معاملات سے پرہیز کرے جن سے خود ہی مورد عذاب ہو جاوے۔ مگر یہ سب کچھ بھی تائیدِ غیبی اور توفیقِ الہی کے سوا نہیں ہو سکتا۔ صرف انسانی کوشش کچھ بنا نہیں سکتی جب تک خدا کا فضل بھی شامل حال نہ ہو۔ خُلِقَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفًا (النساء: 29)۔ انسان ناتواں ہے۔ غلطیوں سے پُر ہے۔ مشکلات چاروں طرف سے گھیرے ہوئے ہیں۔ پس دعا کرنی چاہئے کہ اللہ تعالیٰ نیکی کی توفیق عطا کرے اور تائیداتِ غیبی اور فضل کے فیضان کا وارث بنا دے۔“ -

(ملفوظات جلد 10 صفحہ 252 ایڈیشن 1985ء مطبوعہ انگلستان)

پس دعاؤں کے ساتھ ہم نے دنیا کو قائل کرنا ہے اور اس کے لئے خدا تعالیٰ سے پختہ تعلق پیدا کرنے کی ضرورت ہے۔

ہمیں یاد رکھنا چاہئے کہ دوسرے مذاہب ہمیشہ کے لئے نہیں ہیں۔ اپنے اپنے وقت پر آئے اور اپنے زمانے کی تربیتی ضروریات پوری کیں اور ختم ہو گئے۔ تبھی تو ان کی مذہبی کتابوں میں بھی بے شمار کانٹ چھانٹ ہو چکی ہے اور تبدیلیاں ہو چکی ہیں۔ لیکن ان میں اسلام ہے جو اب تک محفوظ ہے اور اسلام ہمیشہ رہنے کے لئے ہے۔ قرآن کریم کی تعلیمات قیامت تک کے لئے ہیں۔ اس لئے ہمیں بغیر کسی احساسِ کمتری کے اپنی تعلیمات پر عمل کرنے کی کوشش کرنی چاہئے اور اس پر قائم رہنا چاہئے اور دوسروں کو بھی بتانا چاہئے کہ تم جو باتیں کرتے ہو یہ اللہ تعالیٰ کی منشاء کے خلاف ہیں اور تباہی کی طرف لے جانے والی ہیں۔

اسلام کوئی ایسا مذہب نہیں جو انسان کو غلط قسم کی پابندیوں میں جکڑ دیتا ہے بلکہ حسبِ ضرورت اس میں اپنی تعلیمات میں نرمی کے پہلو بھی ہیں۔ جیسا کہ میں نے بتایا کہ بعض مریض ایسے ہیں کہ مرد ڈاکٹر کو دکھانا ہوتا ہے تو ڈاکٹر وغیرہ کے لئے، مریض کے لئے، پردہ کی کوئی سختی نہیں ہے۔

اگر ہم نے دین پر قائم رہنا ہے تو پھر ہمیں دینی تعلیمات پر عمل کرنا ہو گا۔ اگر ہم نے یہ اعلان کرنا ہے کہ ہم مسلمان ہیں اور دین پر قائم ہیں تو پھر پابندی بھی ضروری ہے۔ اللہ تعالیٰ اور اس کے رسول صلی اللہ علیہ وسلم کی بات پر، ان کے حکموں پر عمل کرنا بھی ضروری ہے۔ آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم نے فرمایا کہ حیا ایمان کا حصہ ہے۔ پس حیا دارلباس اور پردہ ہمارے ایمان کو بچانے کے لئے ضروری ہے۔

لباس پہن کر یعنی جو سوئمٹنگ کا لباس پورا ہوتا ہے جسے آجکل برقیینی (Burkini) کہتے ہیں وہ پہن کر سوئمٹنگ کریں۔ تاکہ ان کو احساس پیدا ہو کہ ہم نے بھی حیا دار لباس رکھنا ہے۔ ماں باپ بھی بچوں کو سمجھائیں کہ لڑکوں اور لڑکیوں کی علیحدہ سوئمٹنگ ہونی چاہئے۔ اس کے لئے کوشش بھی کرنی چاہئے۔

اسلام مخالف قوتیں بڑی شدت سے زور لگا رہی ہیں کہ مذہبی تعلیمات اور روایات کو مسلمانوں کے اندر سے ختم کیا جائے۔ یہ لوگ اس کوشش میں ہیں کہ مذہب کو آزادی اظہار اور آزادی ضمیر کے نام پر ایسے طریقے سے ختم کیا جائے کہ ان پر کوئی الزام نہ آئے کہ دیکھو ہم زبردستی مذہب کو ختم کر رہے ہیں اور یہ ہمدرد سمجھے جائیں۔ شیطان کی طرح میٹھے انداز میں مذہب پر حملہ ہوں۔ لیکن ہمیں یاد رکھنا چاہئے کہ اس زمانے میں اسلام کی نشاۃ ثانیہ کا کام حضرت مسیح موعود علیہ السلام کی جماعت کے سپرد ہے اور اس کے لئے ہمیں بھرپور کوشش کرنی پڑے گی اور تکلیفیں بھی اٹھانی پڑیں گی۔ ہم نے لڑائی نہیں کرنی لیکن حکمت سے ان لوگوں سے معاملہ بھی کرنا ہے۔ اگر آج ہم ان کی ایک بات مانیں گے جس کا تعلق ہماری مذہبی تعلیم سے ہے تو پھر آہستہ آہستہ ہماری بہت سی باتوں پر، بہت ساری تعلیمات پر پابندیاں لگتی چلی جائیں گی۔ ہمیں دعاؤں پر بھی زور دینا چاہئے کہ اللہ تعالیٰ ہمیں ان شیطانی چالوں کا مقابلہ کرنے کی ہمت اور توفیق بھی دے اور ہماری مدد بھی فرمائے۔ اگر ہم سچائی پر قائم ہیں اور یقیناً ہیں تو پھر ایک دن ہماری کامیابی بھی یقینی ہے۔ اسلام کی تعلیمات نے ہی دنیا پر غالب آنا ہے۔ حضرت مسیح موعود علیہ الصلوٰۃ والسلام ایک جگہ فرماتے ہیں کہ

”سچ میں ایک جرأت اور دلیری ہوتی ہے۔ جھوٹا انسان بزدل ہوتا ہے۔ وہ جس کی زندگی ناپاکی اور گندگناہوں سے ملوث ہے وہ ہمیشہ خوفزدہ رہتا ہے اور مقابلہ نہیں کر سکتا۔ ایک صادق انسان کی طرح دلیری اور جرأت سے اپنی صداقت کا اظہار نہیں کر سکتا اور اپنی پاکدامنی کا ثبوت نہیں دے سکتا۔ دنیوی معاملات میں ہی غور کر کے دیکھ لو کہ کون ہے جس کو ذرا سی بھی خدا نے خوش حیثیتی عطا کی ہو اور اس کے حاسد نہ ہوں۔ ہر خوش حیثیت کے حاسد ضرور ہو جاتے ہیں اور ساتھ ہی لگے رہتے ہیں۔“

کیا، نہ کام پر اعتراض ہوا، نہ ان کی پیشہ ورانہ مہارت میں اس سے کوئی اثر پڑا۔ آپریشن بھی انہوں نے بہت بڑے بڑے کئے تو اگر نیت ہو تو دین کی تعلیم پر چلنے کے راستے نکل آتے ہیں۔

اسی طرح میں نے ریسرچ کرنے والیوں کو کہا تھا کہ کوئی بچی اگر اتنی لائق ہے کہ ریسرچ کر رہی ہے اور وہاں لیبارٹری میں ان کا خاص لباس پہننا پڑتا ہے تو وہاں اس ماحول کا لباس پہن سکتی ہیں بیشک حجاب نہ لیں۔ وہاں بھی انہوں نے ٹوپی وغیرہ پہنی ہوتی ہے لیکن باہر نکلتے ہی وہ پردہ ہونا چاہئے جس کا اسلام نے حکم دیا ہے۔ بینک کی نوکری کوئی ایسی نوکری نہیں ہے کہ جس سے انسانیت کی خدمت ہو رہی ہو۔ اس لئے عام نوکریوں کے لئے حجاب اتارنے کی اجازت نہیں دی جاسکتی جبکہ نوکری بھی ایسی جس میں لڑکی روزمرہ کے لباس اور میک اپ میں ہو، کوئی خاص لباس وہاں نہیں پہننا جانا۔ پس ہمیشہ یاد رکھنا چاہئے کہ حیا کے لئے حیا دار لباس ضروری ہے اور پردہ کا اس وقت رائج طریق حیا دار لباس کا ہی ایک حصہ ہے۔ اگر پردہ میں نرمی کریں گے تو پھر اپنے حیا دار لباس میں بھی کئی عذر کر کے تبدیلیاں پیدا کر لیں گی اور پھر اس معاشرے میں رنگین ہو جائیں گی جہاں پہلے ہی بے حیائی بڑھتی چلی جا رہی ہے۔ دنیا تو پہلے ہی اس بات کے پیچھے پڑی ہوئی ہے کہ کس طرح وہ لوگ جو اپنے مذہب کی تعلیمات پر چلنے والے ہیں اور خاص طور پر مسلمان ہیں انہیں کس طرح مذہب سے دُور کیا جائے۔ سوئٹزر لینڈ میں ایک لڑکی نے مقدمہ کیا کہ میں لڑکوں کے ساتھ سوئمنگ کرنے میں حجاب محسوس کرتی ہوں مجھے سکول پابند کرتا ہے کہ کس سوئمنگ ہوگی۔ مجھے اس کی اجازت دی جائے کہ علیحدہ لڑکیوں کے ساتھ میں سوئمنگ کروں۔ ہیومن رائٹس والے جو انسانی حقوق کے بڑے علمبردار بنے پھرتے ہیں انہوں نے کہا کہ ٹھیک ہے تم یہ چاہتی ہو کہ علیحدہ کرو، یہ تمہارا ذاتی حق تو ہے لیکن یہ کوئی ایسا بڑا ایشو نہیں ہے جس کے لئے تمہارے حق میں فیصلہ دیا جائے۔ جہاں اسلام کی تعلیم اور عورت کی حیا کا معاملہ آیا تو وہاں انسانی حقوق کی تنظیمیں بھی بہانے بنانے لگ جاتی ہیں۔ پس ایسے حالات میں احمدیوں کو پہلے سے بڑھ کر زیادہ محتاط ہونا چاہئے۔ اگر سکولوں میں چھوٹے بچوں کے لئے بعض ملکوں میں سوئمنگ لازمی ہے تو پھر چھوٹے بچے بچیاں پورا

کے معیار اونچے کرتے ہوئے معاشرے کے گندے سے بچنے کی کوشش کرنی چاہئے نہ کہ یہ سوال یا اس بات پر احساس کمتری کا خیال کہ پردہ کیوں ضروری ہے؟ کیوں ہم ٹائٹ جین اور بلاؤز نہیں پہن سکتیں؟ یہ والدین اور خاص طور پر ماؤں کا کام ہے کہ چھوٹی عمر سے ہی بچوں کو اسلامی تعلیم اور معاشرے کی برائیوں کے بارے میں بتائیں تبھی ہماری نسلیں دین پر قائم رہ سکیں گی اور نام نہاد ترقی یافتہ معاشرے کے زہر سے محفوظ رہ سکیں گی۔ ان ممالک میں رہ کر والدین کو بچوں کو دین سے جوڑنے اور حیا کی حفاظت کے لئے بہت زیادہ جہاد کی ضرورت ہے۔ اس کے لئے اپنے نمونے بھی دکھانے ہوں گے۔

پھر اسی طرح ایک بچی نے پچھلے دنوں مجھے خط لکھا کہ میں بہت پڑھ لکھ گئی ہوں اور مجھے بینک میں اچھا کام ملنے کی امید ہے۔ میں پوچھنا چاہتی ہوں کہ اگر وہاں حجاب لینے اور پردہ کرنے پر پابندی ہو، کوٹ بھی نہ پہن سکتی ہوں تو کیا میں یہ کام کر سکتی ہوں؟ کام سے باہر نکلوں گی تو حجاب لے لوں گی۔ کہتی ہے کہ میں نے سنا تھا کہ آپ نے کہا تھا کہ کام والی لڑکیاں اپنے کام کی جگہ پر اپنا برقع، حجاب اتار کر کام کر سکتی ہیں۔ اس بچی میں کم از کم اتنی سعادت ہے کہ اس نے پھر ساتھ یہ بھی لکھ دیا کہ آپ منع کریں گے تو کام نہیں کروں گی۔ یہ اس لئے بیان کر رہا ہوں کہ یہ ایک نہیں کئی لڑکیوں کے سوال ہیں، تو پہلی بات یہ ہے کہ میں نے اگر کہا تھا تو ڈاکٹرز کو بعض حالات میں مجبوری ہوتی ہے۔ وہاں روایتی برقع یا حجاب پہن کر کام نہیں ہو سکتا۔ مثلاً آپریشن کرتے ہوئے۔ ان کا لباس وہاں ایسا ہوتا ہے کہ سر پر بھی ٹوپی ہوتی ہے، ماسک بھی ہوتا ہے، ڈھیلا ڈھالا لباس ہوتا ہے۔ اس کے علاوہ تو ڈاکٹر بھی پردے میں کام کر سکتی ہیں۔ ربوہ میں ہماری ڈاکٹرز تھیں۔ ڈاکٹر فہمیدہ کو ہمیشہ ہم نے پردہ میں دیکھا ہے۔ ڈاکٹر نصرت جہاں تھیں بڑا پکا پردہ کرتی تھیں۔ یہاں سے بھی انہوں نے تعلیم حاصل کی اور ہر سال اپنی قابلیت کو نئی ریسرچ کے مطابق ڈھالنے کے لئے، اس کے مطابق کرنے کے لئے یہاں لندن بھی آتی تھیں لیکن ہمیشہ پردہ میں رہیں بلکہ وہ پردہ کی ضرورت سے زیادہ پابند تھیں۔ ان پر یہاں کے کسی شخص نے اعتراض

بعض لوگ سمجھتے ہیں کہ دین اور مذہب ان کی آزادی کو سلب کرتا ہے اور ان پر پابندیاں لگاتا ہے لیکن اللہ تعالیٰ قرآن کریم میں فرماتا ہے کہ یہ دین یعنی دین اسلام جو تمہارے لئے نازل کیا گیا ہے اس میں کوئی بھی ایسا حکم نہیں جو تمہیں مشکل میں ڈالے بلکہ چھوٹے سے چھوٹے حکم سے لے کر بڑے سے بڑے حکم تک ہر حکم رحمت اور برکت کا باعث ہے۔

مقدم رکھنا اسی وقت ہو گا جب دین کی تعلیم کے مطابق عمل کریں گے۔ یہ بھی ہماری خوش قسمتی ہے کہ حضرت مسیح موعود علیہ الصلوٰۃ والسلام نے ہمیں ہر بات کھول کھول کر بیان فرمادی ہے۔ چنانچہ اس بے پردگی اور بے حیائی کے بارے میں آپ ایک جگہ بیان کرتے ہوئے فرماتے ہیں کہ

”یورپ کی طرح بے پردگی پر بھی لوگ زور دے رہے ہیں لیکن یہ ہر گز مناسب نہیں۔ یہی عورتوں کی آزادی فسق و فجور کی جڑ ہے۔ جن ممالک نے اس قسم کی آزادی کو روار کھا ہے ذرا ان کی اخلاقی حالت کا اندازہ کرو۔ اگر اس کی آزادی اور بے پردگی سے ان کی عفت اور پاکدامنی بڑھ گئی ہے تو ہم مان لیں گے کہ ہم غلطی پر ہیں۔ لیکن یہ بات بہت ہی صاف ہے کہ جب مرد اور عورت جو ان ہوں اور آزادی اور بے پردگی بھی ہو تو ان کے تعلقات کس قدر خطرناک ہوں گے۔ بد نظر ڈالنی اور نفس کے جذبات سے اکثر مغلوب ہو جانا انسان کا خاصہ ہے۔ پھر جس حالت میں کہ پردہ میں بے اعتماد الیاں ہوتی ہیں اور فسق و فجور کے مرتکب ہو جاتے ہیں تو آزادی میں کیا کچھ نہ ہو گا۔ مردوں کی حالت کا اندازہ کرو کہ وہ کس طرح بے لگام گھوڑے کی طرح ہو گئے ہیں۔ نہ خدا کا خوف رہا ہے، نہ آخرت کا یقین ہے۔ دنیاوی لذت کو اپنا معبود بنا رکھا ہے۔ پس سب سے اول ضروری ہے کہ اس آزادی اور بے پردگی سے پہلے مردوں کی اخلاقی حالت درست کرو۔ اگر یہ درست ہو جاوے اور مردوں میں کم از کم اس قدر قوت ہو کہ وہ اپنے نفسانی جذبات کے مغلوب نہ ہو سکیں تو اُس وقت اس بحث کو چھیڑو کہ آیا پردہ ضروری ہے کہ نہیں۔ ورنہ موجودہ حالت میں اس بات پر زور دینا کہ آزادی اور بے پردگی ہو گیا بکریوں کو شیروں کے آگے رکھ دینا ہے۔ ان لوگوں کو کیا ہو گیا ہے کہ کسی بات کے نتیجے پر غور نہیں کرتے۔ کم از کم اپنے کائنات سے ہی کام لیں کہ آیا مردوں کی حالت ایسی اصلاح شدہ ہے کہ عورتوں کو بے پردہ ان کے سامنے رکھا جاوے۔“ (ملفوظات جلد 7 صفحہ 134، 135 ایڈیشن 1985ء مطبوعہ انگلستان)

آجکل کے معاشرے میں جو برائیاں ہمیں نظر آرہی ہیں یہ حضرت مسیح موعود علیہ الصلوٰۃ والسلام کے ایک ایک لفظ کی تصدیق کرتی ہیں۔ پس ہر احمدی لڑکی لڑکے اور مرد اور عورت کو اپنی حیا

کو معمولی سمجھنے کی وجہ سے ان کے نتائج انتہائی بھیانک صورت اختیار کر لیتے ہیں۔ پس ایک مومن کو کبھی بھی کسی بھی حکم کو چھوٹا نہیں سمجھنا چاہئے۔

آجکل ہم دیکھتے ہیں کہ دنیا کی اکثریت دین سے دور ہٹ گئی ہے اس لئے ان کے برائی اور اچھائی کے معیار بھی بدلتے جا رہے ہیں۔ مثلاً اس زمانے میں ہم دیکھتے ہیں کہ آزادی اور فیشن کے نام پر عورتوں مردوں میں ننگ عام ہو رہا ہے۔ ترقی یافتہ ہونے کی نشانی یہ ہے کہ کھلے عام بے حیائی کی جائے۔ حیوانیت کی کوئی چیز نہیں رہی اور ظاہر ہے اس کا اثر پھر ہمارے بچوں اور بچیوں پر بھی ہو گا جو یہاں رہتے ہیں اور کچھ حد تک ہو بھی رہا ہے۔

بعض بچیاں جب جوانی میں قدم رکھنے لگتی ہیں تو مجھے لکھتی ہیں کہ اسلام میں پردہ کیوں ضروری ہے؟ کیوں ہم ننگ جین اور بلاؤز پہن کر بغیر برقع کے یا کوٹ کے گھر سے باہر نہیں جاسکتیں؟ کیوں ہم یہاں یورپ کی آزاد لڑکیوں جیسا لباس نہیں پہن سکتیں؟

پہلی بات تو ہمیں ہمیشہ یاد رکھنی چاہئے کہ اگر ہم نے دین پر قائم رہنا ہے تو پھر ہمیں دینی تعلیمات پر عمل کرنا ہو گا۔ اگر ہم نے یہ اعلان کرنا ہے کہ ہم مسلمان ہیں اور دین پر قائم ہیں تو پھر پابندی بھی ضروری ہے۔ اللہ تعالیٰ اور اس کے رسول صلی اللہ علیہ وسلم کی بات پر، ان کے حکموں پر عمل کرنا بھی ضروری ہے۔ آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم نے فرمایا کہ حیا ایمان کا حصہ ہے۔ (صحیح البخاری کتاب الایمان باب امور الایمان حدیث 9)

پس حیا دارلباس اور پردہ ہمارے ایمان کو بچانے کے لئے ضروری ہے۔ اگر ترقی یافتہ ملک آزادی اور ترقی کے نام پر اپنی حیا کو ختم کر رہے ہیں تو اس کی وجہ یہ ہے کہ یہ دین سے بھی ڈور ہٹ چکے ہیں۔ پس ایک احمدی بچی جس نے حضرت مسیح موعود علیہ السلام کو مانا ہے اس نے یہ عہد کیا ہے کہ میں دین کو دنیا پر مقدم رکھوں گی۔ ایک احمدی بچے نے جس نے حضرت مسیح موعود علیہ السلام کو مانا ہے، ایک احمدی شخص نے، مرد نے، عورت نے مانا ہے، اس نے دین کو دنیا پر مقدم کرنے کا عہد کیا ہے اور یہ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ - بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ - الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ - مُلْكِ يَوْمِ الدِّينِ - إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ
نَسْتَعِينُ - اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ - صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ
عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ -

بعض لوگ سمجھتے ہیں کہ دین اور مذہب ان کی آزادی کو سلب کرتا ہے اور ان پر پابندیاں لگاتا ہے لیکن اللہ تعالیٰ قرآن کریم میں فرماتا ہے کہ وَمَا جَعَلْنَا عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ (الحج: 79) یعنی دین کی تعلیم میں تم پر کوئی بھی تنگی کا پہلو نہیں ڈالا گیا بلکہ شریعت کی غرض تو انسان کے بوجھوں کو کم کرنا اور صرف یہی نہیں بلکہ اسے ہر قسم کے مصائب اور خطرات سے بچانا ہے۔ پس اللہ تعالیٰ کے اس فرمان میں واضح کیا گیا ہے کہ یہ دین یعنی دین اسلام جو تمہارے لئے نازل کیا گیا ہے اس میں کوئی بھی ایسا حکم نہیں جو تمہیں مشکل میں ڈالے بلکہ چھوٹے سے چھوٹے حکم سے لے کر بڑے سے بڑے حکم تک ہر حکم رحمت اور برکت کا باعث ہے۔ پس انسان کی سوچ غلط ہے۔ اللہ تعالیٰ کا کلام غلط نہیں ہو سکتا۔ اگر اللہ تعالیٰ کی مخلوق ہو کر ہم اس کے حکموں پر نہیں چلیں گے تو اپنا نقصان کریں گے۔ اگر انسان عقل نہیں کرے گا تو شیطان جس نے روز اول سے یہ عہد کیا ہوا ہے کہ میں انسانوں کو گمراہ کر کے نقصان پہنچاؤں گا وہ انسان کو تباہی کے گڑھے میں گرائے گا پس اگر اس کے حملے سے بچنا ہے تو اللہ تعالیٰ کے حکموں کو ماننا ضروری ہے۔ بعض باتیں بظاہر چھوٹی لگتی ہیں لیکن وقت کے ساتھ ساتھ ان

خطبہ جمعہ سیدنا امیر المومنین حضرت مرزا مسرور احمد خلیفۃ المسیح الخامس ایدہ اللہ تعالیٰ بنصرہ العزیز
فرمودہ مورخہ 13 جنوری 2017ء بمطابق 13 صلح 1396 ہجری شمسی
بمقام مسجد بیت الفتوح، مورڈن

پروف ریڈنگ

سیدہ منورہ صاحبہ

فائل چیکنگ

مبارک احمد تنویر صاحب

انچارج شعبہ تصنیف جماعت احمدیہ جرمنی

ٹائٹل

تنزیلہ خان صاحبہ

لے آؤٹ

ہما شہاب صاحبہ

شائع کردہ لجنہ اماء اللہ جرمنی

عصر حاضر میں پردہ کی اہمیت اور ضرورت

خطبہ جمعہ فرمودہ سیدنا امیر المؤمنین حضرت مرزا مسرور احمد خلیفۃ المسیح الخامس ایدہ اللہ تعالیٰ بنصرہ العزیز فرمودہ مورخہ 13 جنوری 2017ء